

3 DELAVNICA

Izzivi in ukrepi na področju kmetijstva
in razvoja podeželja

Trajnostni koncept = ravnotežje

VPRAŠANJA

VPRAŠANJE 1: V katero smer se bodo razvijale kmetije v občini Komenda? => Kakšne občinske ukrepe lahko uvedemo?

VPRAŠANJE 2: Kakšen je potencial dodatnih dejavnost? Turizem, energetika, socialni programi, rokodelstvo..?

VPRAŠANJE 3: Potencial lokalne oskrbe. Na kakšen način povečati možnosti prebivalcev in javnih zavodov za oskrbo na lokalnih kmetijah? Tržnica, avtomati, spodbude za urejanje demo in prodajnih prostorov na kmetijah, podpora lokalni organizaciji/kmetiji, ki bi organizirala trženjske aktivnosti...?

VPRAŠANJE 4: Sobivanje. S kakšnimi ukrepi izboljšati sobivanje med kmetijstvom in prebivalci (npr. opredeliti omrežje pešpoti..)?

VPRAŠANJE 5: Dediščina in narava. Interes za ohranjanje tradicionalnih elementov dediščine (kozolci, kašče..) in biodiverzitete (npr. mejice..)?

VPRAŠANJE 6: Prenos kmetij na mlade generacije?

VPRAŠANJE 1: V katero smer se bodo razvijale kmetije v občini

Komenda? => Kakšne občinske ukrepe lahko uvedemo?

- Skupna EU politika in uredbe definirajo razvoj, nimamo drugih možnosti.
- ¼ zemljišč je le za travno košnjo;
- Prestukrutiranje v pridelavo zelenjave je težavno. Kmet mora to rad delati, za prestrukturiranje najprej omogočiti dostop do "vode" za namakanje zelenjave. Za rastlinjake pri nas tprehladno.
- Sonaravno kmetovanje

Kaj sploh lahko stori Občina?

- **Pospeši spremembe OPN.** 10 let že čakamo OPN za večje spremembe, opcija je sicer tudi ločen OPN za preselitev kmetije.
- **Komunalni prispevek:** olajšave so 70 %; a bi se verjetno glede na (ne)donosnost panoge olajšava lahko še povečala (npr. celo prostitev).
- Ni kakovostnega državnega katastra s količinami vode. Morda skupen projekt za pripravo podlag.

=> **MOŽNI UKREPI**

1. Začetne stroške za selitev kmetij znižati na enotna izhodišča: komunalni prispevek.
2. Prestrukturiranje v zelenjadarstvo/ sonaravno kmetovanje: prej proučiti količine vode in pogoje (? LAS projekt)
3. Šole – delo na podmladku: en dan za ogled kmetij, lahko bi imeli tudi vrt, krožeki - predstavljanje kmetijske dejavnosti
4. Sobivanje: vpeljava priseljencev v podeželjsko okolje – predstavitev kmetijske dejavnosti.

VPRAŠANJE 2: Kakšen je potencial dodatnih dejavnost? Turizem, energetika, socialni programi, rokodelstvo..?

- Zelo omejeno. Male kmetije – kmetijstvo pretežno ,ljubiteljska' dejavnost. Prehod v profesionalizacijo skozi diverzifikacijo dejavnosti malih kmetij ni zamnimiv zaradi investicijskih vložkov.
- Dober primer je GRUNT = socialno podjetje, 5 zaposlenih, ponudba lokalne hrane

VPRAŠANJE 3: Potencial lokalne oskrbe. Na kakšen način povečati možnosti prebivalcev in javnih zavodov za oskrbo na lokalnih kmetijah? Tržnica, avtomati, spodbude za urejanje demo in prodajnih prostorov na kmetijah, podpora lokalni organizaciji/kmetiji, ki bi organizirala trženjske aktivnosti...?

Lokalna oskrba:

- Nimamo kritične mase ljudi oz. se slednji oskrbujejo sami (vrtovi), neposredno na kmetijah ali v
- Sicer v anketah izražen velik interes, a kaj ta dejansko pomeni v obsegu povpraševanja?

Tržnica:

- Lokacija je bila slaba, zraven bi potrebovali kakovostno kavarno, morda dogodke.
- Visoki stroški glede na izplen. Iskati druge pristope.

=> MOŽNI UKREPI

- Pregled – kaj se v občini na kakšni kmetiji prodaja – spodbujanje neposredne oskrbe na kmetiji
- Nadaljevanje s tržnico in dodatnimi programi
- Spodbujanje urejanj prodajnih in demo kotičkov na zainteresiranih kmetijah
- Organizacija prevzemnega mesta za prehodna naročila (povezano s kateto od spletnih lokalnih mrež)

VPRAŠANJE 4: Sobivanje. S kakšnimi ukrepi izboljšati sobivanje med kmetijstvom in prebivalci (npr. opredeliti omrežje pešpoti..)?

Velik izziv na kmetijskih zemljiščih:

- Kolesarske poti, pešpoti: kako te umestiti v prostor, da bodo ljudje odgovorni; smetnjaki so, a se meče mimo.
- Moste: kmetje dnevno pobiramo smeti ob cesti
- Obstaja glavna pešpot/steza, a do nje se razvijejo številne bližnice do hiš. Slednje prepovedati.

Gozd:

- Pojavljajo se kolesarji z e-gorskimi kolesi, z veliko hitrostjo (nevarno) – primer. Tekmovanja do 299 u.
- Blato: lagune za pranje kmetijske mehanizacije/kolesa – nikoli ne moreš očistiti 100 %; lagune niso legalne; Asfaltiranje poljskih poti (konkretna pot 200 m, a doslej ni bilo podpore)
- Smrad: vremenski pogoji so različni (EU predpisi – po 15.2.); sofinanciranje dopolnil za zniževanje smrada
- Kužki: zanje nimamo ustreznih rešitev
- Odlaganje zelenega odreza na KZ zasebni lasti, ob vodi, namesto na zbirnem centru (Publicus). Nujno ozaveščati o neprimernosti takšnega odlaganja.

=> MOŽNI UKREPI

1. Ozaveščanje prebivalcev za odgovorno uporabo (hoja čez travnike..) in sezonsko delo (ni problem, če hodijo v času mirovanja). Jasno pvoedati, da so kmetijska zemljišča za kmeta = proizvodna površina tako kot poslovni objekt za podjetje.
=> skupen LAS projekt (LUR), saj je tema kritična za vse obmestne občine.
2. Dolgoročno vzpostaviti režime: dogovoriti omrežje pešpoti, da se ve kj se sme in kje ne sme hoditi.
3. Blato: morda bolj učinkovito asfaltiranje kritičnih delov poljskih poti (Op. nenapisano pravilo OK: dokler ne bodo asfaltirane poti do hiš, ne bomo asflatirali poti do polj): pilotno poskusimo na komascijskih območjih; sicer povsod tam,

VPRAŠANJE 5: Dediščina in narava. Interes za ohranjanje tradicionalnih elementov dediščine (kozolci, kašče..) in biodiverzitete (npr. mejice..)?

- Ni izkazanega interesa.
- Vstopanje v okoljsk sheme ni privlačno, saj subvencija ne pokrije stroškov.

VPRAŠANJE 6: Prenos kmetij na mlade generacije?

- Se dogaja, a je interesa med novimi generaciji vedno manj
- V prihodnje bo kmetij še manj
- Obdelano bo ostalo.
- Opozorijo na novo pravilo EU - 4 % neproduktivnih površin (nekaj kar ne gre na trg) brez fitofarmaceutskih sredstev, morajo biti beljakovinske rastline